

A harckészültség fokozásának érdekében

*D. F. Usztyinov a Szovjetunió marsallja,
az SZKP Politikai Bizottságának tagja,
a Szovjetunió honvédelmi minisztere*

Országunk a tizedik öt éves terv harmadik évének a küszöbén áll. Minden szovjet ember, a hadsereg és a flotta harcosai lelkesen fogadták az SZKP KB nemrégben megtartott plénumának és a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa kilencedik rendkívüli ülészakájának határozatait, amelyeken megvitatták a Szovjetunió 1978. évi gazdasági és fejlesztési tervének és költségvetésének tervezetét. Most a hadsereg és a flotta személyi állománya készül a Szovjet Fegyveres Erők 60. évfordulójának méltó megünneplésére.

A párt és annak Központi Bizottsága, de személyesen L. I. Bréznyev elvtárs, az SZKP KB főtábornoka, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke állandó gondoskodásának következtében állandóan javulnak a Fegyveres Erők harcosainak anyagi és életkörülményei.

Az elmúlt évek során sok helyőrségben építettek korszerű, minden kényelmet biztosító lakotanyákat, tisztai lakóházakat, étkezdéket, gyengélkedőket, teázókat, üzleteket, klubokat, könyvtárakat, valamint a katonák és azok családtagjai életkörülményeinek javítását lehetővé tevő más objektumokat.

A Fegyveres Erők harcosai el vannak látva jó ruházattal, magas kategoria értékű élelmezést kapnak. Évről évre javul a harcosok kulturális, egészségügyi, kereskedelmi és szociális ellátása.

Az elvégzett munka eredményeinek összegezésekor, valamint a hadsereg és a flotta személyi állománya életkörülményének tovább javításával kapcsolatos feladatok megszabásakor abból kell kiindulni, hogy az egységek és a hajók magas fokú harckészültségének biztosítása, katonai fegyelmének és szervezettségének színvonala közvetlen összefüggésben áll az emberek anyagi és szociális ellátásának kielégítésével.

Ez az összefüggés különösen napjainkban szembetűnő. A haditechnikai fejlődés gyökeresen megváltoztatta a hadsereg és a flotta szervezeti felépítését, a különböző haderő- és fegyvernemek arányát, azok harci alkalmazásának módjait, minőségileg új, magasabb követelményeket támaszt az emberrel, annak erkölcsi és fizikai tulajdonságaival szemben. Megváltoztak a különböző szak-képzettségű emberek munkakörülményei.

Mindez szükségessé teszi a személyi állomány anyagi, egészségügyi és kul-

turális ellátásával kapcsolatos feladatok megoldásának teljesen újszerű megközelítését.

A legelső és a legfontosabb amire figyelmet kell fordítani, az a lakóházak és a laktanyák építése. Mindenekelőtt több és jobb lakásokat kell építeni a Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta tisztjei, zászlósi, tengerész zászlósi és polgári alkalmazottai számára. A lakóházak feleljenek meg ne csak a ma, hanem a holnap követelményeinek is.

Különös gondot kell fordítani a tiszt szállítására. Azok legyenek kulturáltak és biztosítsák a legnagyobb kényelmet.

Újabb követelményeket kell támasztani a laktanyákkal szemben is. Maga a laktanya kifejezés bizonyára már elavult. És ha ez a szó ma még forgalomban is van, nemsokára már csak a múlté lesz.

Napjainkban a laktanya a harcosok pihenő helyévé lett és azok szabadidejének eltöltésére szolgál.

A laktanyával szembeni elavult, konzervatív nézeteket egyszer és mindenkorra törölni kell szótárunkból és bátran át kell térnünk az építési feladatoknak haladóbb gondolkodás alapján történő megoldására.

Meg kell gyorsítani a laktanyák generál és típusstervének kidolgozását, amelyeknek már számolni kell a szolgálatellátás, valamint a harc- és politikai kiképzéssel kapcsolatos feladatok végrehajtásának sajátosságaival, az éghajlati viszonyokkal, a személyi állomány élelmezésének, egészségügyi és kulturális ellátásának megszervezésével. Majd az ilyen tervek alapján épített laktanyákat kényelmesebbé, otthonosabbá kell varázsolni. Ezt a kérdést mindenesetre a lehető leggyorsabban és gyökeresen kell megoldani.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni az olyan katonák életkörülményét, pihenésének és élelmezésének körülményeit, akik egységeiktől távol, repülőtereken, gyakorló-tereken és más helyeken végzik feladataikat.

A „Krasznaja Zvezda” című újság a közelmúltban visszatért „A tábor-tüzek a repülőtéren” című cikkhez, amiben arról volt szó, hogy a repülő szakemberek pihenése nem biztosított a repülések ideje alatt. Nagyon nehéz lenne felsorolni, hogy ilyen helyzetekben hányszor sértik meg a szabályzati előírásokat.

Olyan helyzetet kell teremteni, hogy a katona mindig tudjon megmelegedni ha hideg van, találjon árnyékos helyet a meleg elől, legyen megfelelő helye az élelem elfogyasztására, a szabadidő kulturált körülmények közötti eltöltésére és ha szükséges jó foglalkozás levezetésére.

A személyi állomány egészségügyi állapotát és hangulatát nagymértékben befolyásolja az étkezés minősége. Annak javításának, ahogy azt már több elvtárs is megemlítette, nálunk meg vannak a tárgyi feltételei.

A csapatoknál és a flottáknál meg van az élelmezési szolgálat szükséges anyagi-technikai bázisa, szilárd ellátási rendszer működik, ami lehetővé teszi azt, hogy rendszeresen és folyamatosan ellássuk az egységeket és hajókat jó minőségű élelmiszerekkel.

Hogy az élelmezés minőségének javításával kapcsolatos feladatokat teljesen megoldhassuk, folytatni kell az új étkezdék építését, azoknak olyan korszerű technológiai és hűtőberendezéssel való felszerelését, ami lehetővé teszi az ételkészítés és az élelmiszer előkészítés gépesítését és automatizálását.

Emellett nagyobb szervező munkára van szükség a katonai tanácsok, a parancsnokok, a politikai szervek, a párt és komszomol szervezerek részéről.

Mert lehetnek jó élelmiszerek, rendelkezhetünk korszerű konyhai és étkezdei felszereléssel, a készített étel mégis ízetlen lesz, rossz minőségű és alacsony kalória értékű étel fog a legénységi asztalra kerülni. Ezért kell a harcosok ételmezésének megszervezését az egységek és hajók szolgálati közegeinek állandóan ellenőrizni.

Az ételmezés minősége javításának fontos tartalékát képezik a kert- és kiegészítő gazdaságok, különösen az üvegházak. Ezek bővítésére valamennyi alakulatnál hatékonyan fel kell használni az ételhulladékokat, a kazánházak hőjét, a gyakorló- és lőterek parlagon álló földjeit.

Különös gondoskodás tárgyát kell, hogy képezze a személyi állomány ételmezésének a megszervezése gyakorlatok, terepfoglalkozások, menetek ideje alatt. Ha békében gyakorlatok alatt a katonák és tisztek normál ételmezése, különösen meleg étellel való ellátása nem biztosított, akkor az azt bizonyítja, hogy a hadtápegységek és szolgálati ágak hadrafoghatósága alacsony, azok nem tudnak megbirkózni feladataikkal. Ezt a kérdést így kell vizsgálni és értékelni.

Az ételmezéssel kapcsolatos problémák gyakorlatok alatti megoldására alaposabban kell tanulmányozni a hadtápegységek Nagy Honvédő Háború éveit alatti működésének tapasztalatait, azokat meg kell honosítani a korszerű hadtáp anyagi-technikai bázis figyelembevételével.

Sajnos még előfordulnak esetek, nemcsak gyakorlatok idején, hanem a mindennapi élet során is, amikor a katonák, a tisztesek, a matrózok és a tiszthelyettesek ételmezésének megszervezésére és minőségére nem fordítanak megfelelő figyelmet.

Az ilyen abnormis jelenségekkel nem szabad megbékülni. Szigorúan felelősségre kell vonni azokat a szolgálati közegeket, akik hivatalból kötelesek saját alárendeltjeikről állandóan gondoskodni.

A beosztottak szükségletéről való atyai gondoskodás és azok igényeinek kielégítése felelősségteljes kötelessége minden parancsnoknak és politikai munkásnak, valamennyi hadtáp tisztnek. Mindig szem előtt kell tartani azt, hogy az ember hangulata, annak egészsége és munkaképessége nagymértékben függ az életkörülményektől és a táplálkozás minőségétől.

A hadsereg és a flotta személyi állománya életkörülményeinek biztosításában nagy jelentősége van a katonák kifogástalan külseje biztosításának.

Ahogy arról itt ma már hallottunk, a katonák külseje, csinosága és katonás magatartása alapján nemcsak azt lehet megállapítani, hogy azok hogyan tartják be az öltözködési szabályzat előírásait, hanem azt is, hogy milyen az egységek és a hajók fegyelme és szervezettsége.

A harcosok külseje azt is tükrözi, hogyan viszonyulnak azok feladataikhoz, hogyan tudnak eleget tenni a hazával szembeni katonai kötelemeik végrehajtásának. Nem véletlenül terjedt el a nép között az a szólás-mondás, hogy „rossz a hanyag ember az alakzatban, de még rosszabb a harcban”.

A hadsereg és a flotta személyi állománya ruházati ellátására mindig nagy figyelmet fordítottunk. Sokat tettünk ebben a vonatkozásban az utóbbi időben és a közeli években egy sor új rendszabályt szándékozunk fogadtatni, amelyek lehetővé teszik sok, különböző rendeltetésű ruházati cikk megjavítását, egységesítését, alkalmasabbá teszik azokat úgy a mindennapi, mint a tábori viszonyok közötti viselésre.

A katonák kifogástalan külsejét nemcsak a ruházat és a lábbeli anyagá-

nak minősége és azok elkészítése határozza meg, hanem az is, hogyan tanítottuk meg a katonákat az egyenruházat viselésére, kímélésére és mindig kifogástalan állapotban való tartására.

Tartózkodjon a szovjet harcos bárhol is – foglalkozásokon, eltávozáson, vagy végezzen gazdasági munkát – külsejével, csinosságával és katonás magartásával váltson ki magával szemben nagy tiszteletet. Ez arra kötelezi a tisztí állományt, hogy állandóan legyen követelménytámasztó mind magával, mind a beosztottakkal szemben.

A tények azonban azt mutatják, hogy ez a követelménytámasztás sok helyen még hiányzik. Minden bizonnyal ez a magyarázata annak, hogy függetlenül attól, hogy az elmúlt idő alatt lényegesen megerősödött a csapat- és hajó gazdálkodás anyagi-technikai bázisa, a katonák, különösen a sorállomány külseje több egységnél még kívánivalót hagy maga után.

Még mindig előfordulnak esetek, hogy rossz karban levő és vegyes ruházatot hordanak, egyes katonák pedig az új „divat” hajhászásaként teljesen megengedhetetlen szabású ruházatot hordanak. Ezen rendbontások ellen néha nem tesznek semmit, a katonai rend megbontóival szemben nem foganatosítanak megfelelő rendszabályokat.

A feladat az, hogy továbbra is gondoskodva a katonák jó minőségű ruházattal való ellátásáról, törekedni kell annak elérésére, hogy azok külseje kifogástalan legyen.

A harcosok egészségének megóvása a parancsnokok, politikai szervek, törzsek és hadtáp beosztottak részéről történő gondoskodás tárgyát kell, hogy képezze.

A szociális feladatok között – mondotta L. I. Brezsnyev elvtárs – nem lehet fontosabb mint a szovjet emberek egészségéről való gondoskodás.

A mélyreható szociális-gazdasági átalakulásoknak eredményeképpen országunkban a nép egészségvédelme hatalmas eredményeket ért el.

A párt és a kormány nagy figyelmet fordít a hadsereg és a flotta személyi állománya egészségének megóvására. Mert bármilyen magas fokú is legyen a fegyveres erők technikai ellátottsága, azok magas fokú harcászultságának alapját azok az emberek fogják képezni, akik tökéletesen elsajátították a fegyverzet és a harci technika kezelését, határtalanul hűek hazájukhoz, erkölcsileg és fizikailag edzettek.

A hadseregnél és a flottánál rendszabályokat foganatosítunk a szovjet harcosok egészsége megóvásának érdekében. Ezeknek eredményeképpen a sorállomány abszolút többsége fizikailag jól fejlett, egészségi állapota kifogástalan.

Szeretnék egy néhány szót szólni a harcosok egészségének megóvásával kapcsolatos megelőző rendszabályok szerepéről is. A katonák, a tisztetek, a matrózok és a tiszthelyettesek életének és életkörülményének szigorú egészségügyi-higiénies ellenőrzése, összhangban azok edzésének és testnevelésének jól szervezett levezetésével, biztosítéka annak, hogy a személyi állomány kevesebbet legyen kórházi ágyban és többet a gyakorló téren.

Ennek érdekében jobban fel kell használni az orvosok, a testnevelési és sportvezetők gazdag tapasztalatait, ki kell dolgozni és meg kell valósítani a gyakorlatban a harcosok egészségének megóvásával kapcsolatos módszereket, programokat és emlékeztetőket.

Az SZKP KB-nak és a Szovjetunió Minisztertanácsának „A nép egészség-

védelmének tovább javítására” vonatkozó határozatának megfelelően napvilágot látott egy okmány, amely meghatározza az egészségügyi szolgálat fejlesztésének komplex programját. Ezen program végrehajtása nemcsak az egészségügyieknek, hanem valamennyi parancsnoknak, politikai szervnek és hadtáp szolgálati ág beosztottainak is a feladata.

Bővíteni kell a már meglévő és az új egészségügyi intézeteket, különösen ezred gyengélkedőket kell építeni, korszerűsíteni kell azok berendezését, javítani kell a gyógyító megelőző munkát. Meg kell oldani a nyugállományú tábormokok és tisztek, valamint családtagjainak egészségügyi ellátásának problémáját.

A harcosok egészségének megóvásához jól szervezett egészségügyi szolgálatra van szükség és nekünk erre a szolgálati ágra mindennap kell gondolnunk.

A katonák anyagi és szociális ellátásában nem kis szerepet játszik a katonai kereskedelem.

A dolgozók jólétéről való állandó pártgondoskodás következtében évről évre nő a szovjet emberek anyagi jóléte. Országunkban jelentősen növekszik a különböző könnyű- és élelmiszeripari termékek, továbbá a kulturcikkék gyártása. Ezért a katonai kereskedelem szerveivel szemben a katonák magasabb követelményeket támasztanak vásárlói igényeik legteljesebb mértékben való kielégítésének érdekében.

A kereskedelem fejlesztésének és javításának nagy jelentőséget tulajdonít SZKP KB és a Szovjetunió Minisztertanácsa 1977 júliusában külön határozatot hozott, amelyben meghatározta a kereskedelem és annak anyagi-technikai bázisa fejlesztésének konkrét útjait, megszabta a már meglévő üzlet-, étkezdés- és raktárhálózat munkájának javítására, a kulturált kiszolgálás fokozására vonatkozó rendszabályokat. Ezen határozat követelményei teljes egészében vonatkoznak a katonai kereskedelem szerveire is.

Sajnos a katonai kereskedelmet nem mindenütt szervezték meg kellőképpen. Még mind a mai napig akadnak katonai alakulatok, ahol nincsenek üzletek, étkezdék, legénységi és matróz teázók, szabó- és javítóműhelyek. Nagyon sok helyőrségben a kereskedelmi és szolgáltató vállalatok nem rendelkeznek megfelelő helyiségekkel, hiányoznak a raktárak, hűtőházak, a zöldség- és gyümölcsstárolók.

A haderőnemeknek és a katonai körzeteknek kereskedelmi és szolgáltató vállalatok építésére biztosított eszközöket nem használják fel teljes egészében. Lakótelepek építésekor a kereskedelmi és szolgáltató vállalatok építését utoljára hagyják.

Építeni kell lakóházakat, más objektumokat, de nem szabad megfélekedezni a tisztek, azok családtagjai és valamennyi katona normális életét biztosító kereskedelmi és szolgáltató hálózat építéséről sem.

Változtatni kell a katonai kereskedelemmel szembeni viszonyuláson, biztosítani kell azt, hogy a kereskedelmi és szolgáltató vállalatok helyiségeit idejében felépítsék a laktanyában.

A harcosok életkörülményének javításában fontos szerepet játszik a csapat (hajó) gazdálkodás erősítése és a szigorú takarékoskodás megvalósítása. Pártunk mindig nagy figyelmet fordított és fordít a takarékoskodás kérdéseire. Azokat a termelés hatékonysága növelése, az ország gazdasági fellendülése tartalékainak tartja. „A nyersanyaggal, tüzelővel és villamosenergiával való takarékoskodás, a technika kíméletes kezelése nagy jelentőségre tesz szert” – mondta L. I. Breznyev és megállapította, hogy „a takarékoskodás minden egyes

gyárban vagy kolhozban, száz vagy ezer rubeleket, népgazdasági méretekben pedig sok száz milliókat, sőt milliárdokat fog eredményezni.”

A katonák életkörülményével kapcsolatos kérdéseket nem a kétségtelenül nagy jelentőséggel bíró, tisztán anyagi oldalról kell megoldani.

Nem kevésbé fontos jelentőséggel bír a személyi állomány nevelése és kulturált kiszolgálása sem. Lehetnek jó körlettek, lenini szobák, ha azonban azokban az eszmei-nevelő és a kulturális tömegmunka nem lesz kellően megszervezve, akkor a katonák életkörülménye is színtelen, egyoldalú lesz, nem elégíti ki teljes mértékben a harcosokat. Ez kétségtelenül ki fog hatni a csapatok erkölcsi-politikai állapotára, végsősoron pedig a harc- és politikai kiképzés minőségére.

Emlékezzünk Lenin azon szavaira „hogy ott ahol a csapatoknál törődnek a politikai munkával és a komiszár tevékenységével, ott a hadseregben nincs fegyelmetlenség, annak szelleme és rendszere jobb, ott gyakoribb a győzelem”. Ezek a szavak a polgárháború idején hangzottak el, de azok ma sem veszítették el jelentőségüket.

A kérdést úgy kell megoldani, hogy a főhangsúly minden alegységnél, egységénél és hajón a pártéleten legyen. Annak erőfeszítéseit nemcsak a harci ügyelet, a csapatok szolgálatának biztosítására és a harcfeladatok teljesítésére, hanem a személyi állomány életkörülményeinek javítására is kell irányítani. Itt a pártszervezetek előtt széles működési terület áll. Nem szabad megengedni azt, hogy az emberek valamiben is hiányt szenvedjenek, amikor megvannak az eszközök és a lehetőségei annak, hogy úgy szervezzük meg a szovjet harcosok életkörülményeit, ahogy azt szabályzataink, parancsaink előírják, ahogy azt a párt Központi Bizottsága megköveteli.

Mi átváltoztathatjuk és át is kell, hogy változtassuk a laktanyát, a legénységi teázót a kulturális munka központjává, hogy ott mindig legyenek friss újságok és folyóiratok, meg lehessen nézni a TV-adást, meg lehessen hallgatni az öntevékeny körök koncertjeit, beszélgetéseket, műszaki társasjátékokat és más érdekes rendezvényeket lehessen szervezni.

A csapatok anyagi és szociális ellátásával kapcsolatos kérdések megoldásakor mindig látni kell a legfontosabbat, látni kell a célt, aminek érdekében egész munkánkat végezzük. A mi esetünkben ezt a célt a magas fokú harckészültség biztosítása képezi a szó legtagabb értelmében. Mindazt, ami hozzásegít a cél eléréséhez, maradéktalanul fel kell használni, ami pedig zavarólag hat, azt határozottan ki kell iktatni.

Értekezletünk befejezésével meg szeretném mondani, hogy annak folyamán igen fontos és hasznos vitákat folytattunk. Úgy gondolom, hogy ezek a viták lehetővé teszik számunkra a csapatok anyagi és szociális ellátása, kulturált kiszolgálása tovább javításával kapcsolatos sok probléma megoldásának meggyorsítását.

A plenáris és a szekció üléseken sok érdekes javaslat hangzott el. Mi azok közül valamennyit figyelmesen megvizsgálunk és valamennyi hasznosat igyekszünk realizálni.

A szovjet harcosok életkörülményének tovább javításával kapcsolatos feladatok eredményes végrehajtásának szempontjából nagy jelentősége van a vezető állomány szervezettsége és felelőssége növelésének, a szabályzatok és parancsok végrehajtása fokozott ellenőrzésének, a fegyelem további megszilárdításának és a szocialista munkaverseny még szélesebb kibontakoztatásának.

Tökéletesíteni kell egész gazdasági munkánk stílusát, el kell érni a legmagasabb hatékonyságot. Ebben a vonatkozásban nekünk vezetőknek kell példát mutatni. A seregest parancsnokok, a parancsnokok, a politikai munkások, a hadtáp beosztottak nem egyszerűen meghatározott posztokat betöltő emberek, hanem a párt politikájának aktív végrehajtói a gazdasági építés területén fegyveres erőinknél. A párt és a kormány nagy jogokkal és teljhatalommal ruházott fel bennünket, ránk bízta a csapatok és flották kollektívái tevékenységének irányítását.

A párt és a kormány hatalmas anyagi és pénzeszközöket biztosít számunkra. Mi kötelesek vagyunk hozzáértően és ésszerűen felhasználni azokat, hogy egyetlenegy rubel se vesszen kárba, járuljon hozzá a fegyveres erők erősödésének, a szovjet harcosok anyagi és szociális ellátása javításához.

A kommunista pártnak, a szovjet kormánynak és személyesen L. I. Brezsnyev elvtársnak, az SZKP KB főtitkárának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökének hazánk védelmi erejéről, a hadsereg és a flotta anyagi és szellemi szükségleteinek kielégítéséről való állandó gondoskodása eredményes munkára lelkesíti a szovjet harcosokat.

Engedjék meg kifejezni azt a meggyőződésemet, hogy válaszul az atyai gondoskodásra, a fegyveres erők személyi állománya minden erejét latbaveti annak érdekében, hogy a jövőben szentül teljesítse a párt és a nép előtti kötelességét a szocialista haza megbízható védelmével kapcsolatban.